

Ulf Lindahl
Miljö och teknik
Telefon: 08-508 260 24
ulf.lindahl@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2008-06-12

Utvärdering av markresurshushållning i exploateringsprojekt. Svar på skrivelse från Emilia Hagberg(mp) och Torkel Tigerschiöld(mp)

Förslag till beslut

Exploateringsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Krister Schultz

Eva Olsson

Bakgrund

Emilia Hagberg(mp) och Torkel Tigerschiöld(mp) har i en skrivelse till exploateringsnämnden föreslagit att exploateringskontoret skall redovisa vilka metoder som används för att utvärdera exploateringsprojektens lämplighet och bästa utformning utifrån ett markresurshushållningsperspektiv.

Vidare föreslås att exploateringskontoret tar fram förslag på hur de utvärderingar som görs kan tydliggöras i beslutsunderlagen.

Markresurshushållning

Hållbar hushållning med markresurser är en mycket vid och komplex fråga med många dimensioner. Mark definieras vanligen som fysisk enhet efter sin topografi och sina rumsegenskaper. Med ett mer integrerat synsätt, tillämpligt i detta sammanhang, ingår också naturresurserna jordmån, mineraler, vatten, flora och fauna. Dessa beståndsdelar är naturligt organiserade i ekosystem som är avgörande för att livsnödvändiga system bevaras och för produktionsförmågan i området. Genom de ökande krav människan ställer, utsätts markresurserna för ett tryck som

leder till konkurrens och konflikter.

Om de krav människan har skall kunna tillgodoses på ett hållbart sätt, är det viktigt att dessa konflikter löses nu och att utnyttjandet av markresurserna görs effektivt och ändamålsenligt.

Instrumentet för detta är en integrerad fysisk planering och markhushållning på global nivå, på nationell nivå, på regional nivå och på lokal nivå.

Stadens miljömål

I stadens nya Miljöprogram formuleras målen för hållbar användning av mark och vatten.

* Närheten till naturen är viktig för stadens attraktionskraft och stockholmarnas rekreation. Målet är en långsiktigt hållbar markanvändning som bidrar till ekonomisk utveckling utan att viktiga miljövärden går förlorade.

Stadens delmål för att uppnå detta är:

- Särskilt värdefulla mark- och vattenområden ska bevaras.
- Exploatering av värdefulla mark- och vattenområden kompenseras.
- Stockholmarna ska ha god tillgång till variationsrika mark- och vattenområden.
- Stadsbyggandet ska vara långsiktigt hållbart.

Staden ska därutöver verka för följande delmål:

- Park- och naturmarkernas biologiska mångfald värnas.
- Den biologiska statusen i Stockholms sjöar och vattendrag förbättras.

Markresurshushållning på olika planeringsnivåer

Stockholm har ett unikt och mycket omfattande planeringsunderlag på den gröna sidan. Det är givetvis i översiktsplanarbetet, där planeringsunderlagen är mycket viktiga, som de storskaliga avvägningarna måste ske. Det är översiktsplanen som redovisar stadens framtida avsikt med markanvändningen och därmed markhushållningen. Det är i översiktsplanen som sociala, ekonomiska och ekologiska faktorer vägs och vävs samman till den helhet som lägger grunden för möjligheterna till måluppfyllelse och därmed god markresurshushållning.

I stadens arbete med detaljplaner ingår miljökonsekvensbeskrivningar som skall vara en del av planarbetet. Miljökonsekvensbeskrivningen ska utifrån ett 0-läge redovisa miljökonsekvenserna för den planerade markanvändningsförändringen.

Exploateringskontorets del i markhushållningsprocessen handlar om den lokala skalan. I markanvisningsförberedelserna gör kontoret rikttningsanalyser enligt en metod som beskrivs i "Tidig miljöbedömning vid ändrad markanvändning." Faktorer som bl.a. rekreativvärden, ekologiska värden, landskapsbildsvärden, kulturhistoriska värden och kollektivtrafikförsörjning analyseras och sammanvägs.

Vid många markanvisningsförslag inom samma stadsdel görs, för att få en överblick, större landskapsanalyser där ett antal sociala, estetiska, kulturella och biologiska faktorer analyseras.

Exploateringskontorets synpunkter och förslag

Även om det övergripande markhushållningsperspektivet måste vara ledstjärnan i översiktsplanens intentioner, kan insatser för en god markresurshushållning göras i den lilla skalan i samband med bedömningarna av markanvisningsansökningarna. Kontoret har ambitioner att inom ramen för den tidiga miljöbedömningen, tydligare kunna redovisa och beskriva dessa bedömningar utifrån ett samlat markresurshushållningsperspektiv.

Slut